

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยใน
เขตพื้นที่เทศบาลตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

ผู้เขียน

นายศเนติ พาจรทิศ

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การเมือง)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์เสกสิน ศรีวัฒนานุกุลกิจ

ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์สมศักดิ์ เกี้ยวกิ่งแก้ว

กรรมการ

อาจารย์จิระ ประังเขียว

กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยใน
เขตพื้นที่ เทศบาลตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษา
ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย 2) ศึกษาปัจจัยที่มีความ
สัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและ 3) ศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอ
แนะของการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลแม่สาย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาทั้งหมด 403 คน โดย
แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสำคัญในการกำหนดนโยบายของเขตพื้นที่
เทศบาล และพื้นที่ติดต่อ จำนวน 11 คน และกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นประชาชนทั่วไปที่อยู่ในพื้นที่เขตเทศบาล
ตำบลแม่สาย จำนวน 392 คน ผลการศึกษาวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาล พบว่า 1) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
สำคัญ ในการกำหนดนโยบายของเขตพื้นที่เทศบาล และพื้นที่ติดต่อยังมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ
ขยะมูลฝอยในระดับ ปานกลางโดยมีส่วนร่วมในการรับรู้สถานการณ์และสภาพปัญหา การวางแผน
และตัดสินใจ การทำกิจกรรมหรือ โครงการอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับการมีส่วนร่วมในการตรวจ
สอบและประเมินผลอยู่ในระดับน้อย 2) ประชาชนทั่วไปที่อยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลมีส่วนร่วมในการ
บริหารจัดการขยะมูลฝอยในระดับน้อย โดยมีส่วนร่วมในการรับรู้สถานการณ์และสภาพปัญหา

การวางแผนและตัดสินใจในระดับน้อย สำหรับการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมหรือโครงการการตรวจสอบและประเมินผล อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยพบว่า 1) ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งสำคัญในการกำหนดนโยบายไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย แต่ระยะเวลาที่อยู่ในตำแหน่งมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย 2) ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ของครอบครัว ต่อเดือน และอาชีพ มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

ปัญหาและอุปสรรคในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลแม่สาย สามารถสรุปได้ว่าประชาชนส่วนมากไม่มีความตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วม ประชาชนไม่มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในนโยบายสำคัญ ไม่มีการจัดการขยะที่ดีก่อนกำจัด รวมทั้งหน่วยงานทางราชการยังขาดการประชาสัมพันธ์ การรณรงค์ การให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title	People’s Participation in Trash Management in Mae Sai Municipality, Mae Sai District, Chiang Rai Province
Author	Mr. Saneti Pajorntit
Degree	Master of Arts (Political Economy)
Independent Study Advisor	Assoc. Pros. Seksin Srivattananukulkit

ABSTRACT

The purposes of the study entitled “People’s Participation in Trash Management in Mae Sai Municipality, Mae Sai District, Chiang Rai Province” were: 1) to study participation level of people in Mae Sai municipality concerning trash management; 2) to study factors related people’s participation in trash management; and 3) to study problems, obstacles, and recommendations upon people’s participation in Mae Sai municipality.

The quantitative study was undertaken by using questionnaire as a research tool. The subjects, totally 403 persons, were divided into 2 target groups: 11 persons who concerned with policymaking in the municipality and nearby areas; and 392 persons from people within the municipality. The findings could be summarized as follows:

Regarding people’s participation in trash management in the municipality, it was found that: 1) persons who concerned with policymaking in the municipality and nearby areas participated in trash management at medium level. The moderate level of participation was also found in this target group in terms of an acknowledgement of situation and problem, planning and decision, and activities. In addition, a low level of participation was found in monitoring and evaluation; 2) people who resided within the municipality had low level of participation in trash management. The moderate level of participation was also found in terms of an knowledge of situation and problem, planning and decision making, and activities. Furthermore, participation in monitoring and evaluation in this target group was rated at the least level.

The study of factors related to people's participation of in trash management found that: 1) personal factor of those who concerned with policymaking has no significant effected on their participation in trash management. The position duration, on the other hand, has significant effected on their participation in the management; 2) personal factors of people, including gender, age, educational level, household income per month, and career, were found to bear statistical significant effected on their participation in trash management.

The problems and obstacles of people's participation in trash management in Mae Sai municipality were: most people were not realized the importance of their participation; people did not have an opportunity to participate and make a decision in an important policy; a well-organized trash management had not been established before the process of eradication; and the lack of government agencies' promotion and public relation throughout the area for enhancing public knowledge.